

**UCHWAŁA NR IX/75/2024
RADY MIEJSKIEJ ŁASIN**

z dnia 23 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Łasin na lata 2025 -
2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 poz. 177 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Łasin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku

Przewodniczący Rady

Janusz Heinrich

¹⁾Dz.U. z 2024 r., poz. 1572

²⁾Dz.U. z 2023 r., poz. 818; Dz.U. z 2024 r., poz. 742; poz. 743; poz. 858; poz. 1572

Załącznik do uchwały Nr IX/75/2024
Rady Miejskiej Łasin
z dnia 23 grudnia 2024 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2025-2027**

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. Rozdział 1 – Diagnoza problemów wpływających na rodzinę.....	3
3. Rozdział 2 – Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	6
4. Rozdział 3 - Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	6
5. Rozdział 4 - Sposób Realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	7
6. Rozdział 5 – Monitoring i ewaluacja.....	7
7. Rozdział 6 – Finansowanie programu.....	8
8. Rozdział 7 – Podsumowanie.....	8

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027, został opracowany w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie w latach 2022-2024. Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przezwyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest wówczas podjęcie działań interdyscyplinarnych, takich jak:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
- 5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Łasin spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie działania, w zależności od celów, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Rozdział 1

Diagnoza problemów wpływających na rodzinę

Według stanu na dzień 31.12.2023 roku na terenie Miasta i Gminy Łasin zamieszkiwało 7 407 osób. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie w 2021 roku objął pomocą 180 rodzin (557 osób), w 2022 roku - 173 rodzin (508 osoby), w 2023 roku – 157 rodzin (474 osób). Liczbę rodzin objętych pomocą MGOPS przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Liczba rodzin objętych pomocą MGOPS Łasin

	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych pomocą MGOPS ogółem	180	173	157
Liczba osób objętych pomocą MGOPS ogółem	557	508	474

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Miasta i Gminy Łasin realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie. Celem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby uprawnienia i możliwości, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach godnych

człowieka, zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, a także wspieranie rodzin wychowujących dzieci poprzez finansowe wsparcie na pokrycie potrzeb związanych z ich wychowaniem. Wybrane formy pomocy, udzielonej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie w latach 2021-2023, przedstawia poniższa Tabela 2.

Tabela 2. Formy wsparcia rodziny udzielanej w latach 2021-2023

Formy wsparcia rodziny	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny	2	2	2
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	20	21	21
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	78	65	71
Liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem rodziny	1	2	3
Liczba udzielonych zasiłków celowych na zakup żywności dla dzieci i młodzieży	112	97	94
Liczba osób którym przyznano zasiłek okresowy z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności	124	112	89
Liczba rodzin korzystających z świadczeń rodzinnych	542	495	465
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	45	53	49
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	139	195	189
Liczba rodzin korzystających z rządowego programu Karta Dużej Rodziny	21	83	85
Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	240	227	194
Liczba rodzin z problemem przemocy w rodzinie objętych procedurą Niebieskiej Karty	25	14	22
Liczba posiedzeń grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury Niebieskiej Karty	50	28	44
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia	5	5	9
Liczba dzieci objętych pomocą w formie posiłku	160	144	140

Jedną z form wsparcia świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie, skierowanych do rodzin przeżywających trudności, jest prowadzenie pracy socjalnej w rodzinie. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Celem pracy socjalnej jest udzielenie pomocy osobie/rodzinie w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej oraz jej zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a także poprawa funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie przez pracownika socjalnego diagnozy sytuacji w rodzinie,

opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji i posiadanego potencjału osoby/rodziny oraz realizację działań określonych w planie pomocy przy aktywnej współpracy rodziny.

Rodziny z terenu Miasta i Gminy Łasin mogą korzystać z pomocy w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023. Gmina realizuje pomoc w formie wsparcia terapeuty rodziny oraz psychologa. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych uczestniczą w programie „Rodzina w Centrum” etap I na lata 2024 – 2027. Pracę socjalną w latach 2021-2023 przedstawia poniższa Tabela 3.

Tabela 3 Praca socjalna w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba pracowników socjalnych	5	5	5
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej objętych pracą socjalną	267	213	158
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej objętych pracą socjalną	747	559	412
Liczba wniosków do Sądu Rodzinnego dotyczących sytuacji dziecka w rodzinie	4	3	3

W sytuacji braku współpracy ze strony rodziców z asystentem rodziny oraz rażących zaniedbań godzących w dobro dziecka, właściwe instytucje mają obowiązek interweniowania w imię nadrzędnego priorytetu ochrony dobra dziecka, w tym spoczywa na nich obowiązek informowania sądu rodzinnego o trudnej sytuacji dzieci w rodzinie, a w przypadku występowania jakiejś formy krzywdzenia dziecka również obowiązek zawiadomienia prokuratury/policji. Kiedy rodzina nie wywiązuje się należycie wobec dziecka z pełnienia zadań opiekuńczych i wychowawczych, a udzielone jej wsparcie nie skutkuje poprawą sytuacji, wówczas dziecko może zostać umieszczone zarządzeniem sądu rodzinnego w pieczy zastępczej (rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej). Celem zarządzeń wydanych przez sąd na podstawie art. 109 k.r.o. jest ochrona zagrożonego dobra dziecka. Wydanie zarządzeń jest konieczne w przypadku niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Poniższa Tabela 4 przedstawia dane dotyczące dzieci z terenu Miasta i Gminy Łasin umieszczonych na podstawie zarządzenia sądu rodzinnego w pieczy zastępczej w latach 2021-2023.

Tabela 4. Dzieci z terenu Miasta i Gminy Łasin przebywające w pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	2021	2022	2023
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	3	3	3
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	12	12	12
Ogółem dzieci	15	15	15

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina od 2012 roku współfinansuje koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej. Zestawienie kosztów za lata 2021-2023 przedstawia Tabela 5.

Tabela 5. Wydatki gminy związane z pobytem dziecka w pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Rodzaj pieczy zastępczej	2021	2022	2023
--------------------------	------	------	------

Wysokość środków finansowych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	15 769zł	18 071zł	15 427zł
Wysokość środków finansowych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	369 762zł	357 517zł	376 745zł
Ogółem	385 631zł	375 588zł	392 172zł

Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Na terenie Miasta i Gminy Łasin funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje, realizujące zadania na rzecz dziecka i rodziny. Stanowią one swoisty kapitał umożliwiający prowadzenie szerokiego, instytucjonalnego i interdyscyplinarnego wsparcia dla rodzin. Zasoby instytucjonalne Miasta i Gminy Łasin działające na terenie gminy na rzecz dziecka i rodziny przedstawia Tabela 6.

Tabela 6. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba pedagogów szkolnych	5	5	6
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	670	647	641
Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną	269	281	277
Liczba dzieci niepełnosprawnych w oddziałach/klasach	47	46	52
Liczba dzieci objętych programami profilaktycznymi w szkołach	150	155	200
Liczba dorosłych i dzieci objętych pomocą psychologa	63	56	50

Rozdział 2

Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny

W ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Łasin na lata 2025 – 2027 realizowane będą następujące zadania:

- 1) Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- 2) Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych
- 3) Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Rozdział 3

Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie;
- 2) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łasinie;
- 3) Zespół Interdyscyplinarny;
- 4) asystenci rodziny;
- 5) pełnomocnik burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;
- 6) Policja;
- 7) szkoły samorządowe;

- 8) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łasinie;
- 9) Parafie Rzymsko-Katolickie z terenu gminy;
- 10) Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Łasinie;
- 11) Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasinie z siedzibą w Jankowicach;
- 12) organizacje pozarządowe;
- 13) inne podmioty, którym zlecone zostaną zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Rozdział 4

Sposób Realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

- 1) Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem
- 2) Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności lub zagrożonych kryzysem
- 3) Objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny
- 4) Interdyscyplinarna współpraca pomiędzy lokalnymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz wsparcia rodzin i dzieci
- 5) Doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych

- 1) Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej
- 2) Udzielanie pomocy w formie: stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej oraz specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom
- 3) Edukacja służąca wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców
- 4) Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży
- 5) Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa w tym pedagogicznego, psychologicznego, prawnego, rodzinnego świadczonego dzieciom, młodzieży i rodzicom

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej:

- 1) Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze
- 2) Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej
- 3) Monitorowanie funkcjonowania rodzin, w których zakończył pracę asystent rodziny
- 4) Prowadzenie placówek organizujących różne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz opieki żłobkowej i przedszkolnej
- 5) Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny (instytucje samorządowe, szkoły, kuratorzy, kościoły, związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe).
- 6) Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 7) Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym
- 8) Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

Rozdział 5

Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie monitoringu realizacji programu pomaga zapewnić kompleksowe i spersonalizowane wsparcie rodzinom, a także śledzić postępy i efektywność działań podejmowanych w celu poprawy ich sytuacji. To narzędzie pozwala pracownikom socjalnym i asystentom rodziny działać bardziej efektywnie i zapewnić rodzinom odpowiednią pomoc.

Do oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane następujące wskaźniki:

- 1) liczba wywiadów środowiskowych;
- 2) liczba rodzin objętych pracą socjalną;
- 3) liczba osób korzystających z pomocy społecznej;
- 4) liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny;
- 5) liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia asystenta rodziny;
- 6) liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem rodziny;
- 7) liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności;
- 8) liczba rodzin z dziećmi korzystających z świadczeń rodzinnych;
- 9) liczba rodzin z dziećmi korzystających z świadczeń funduszu alimentacyjnego;
- 10) liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku mieszkaniowego;
- 11) liczba udzielonych stypendiów, zasiłków szkolnych;
- 12) liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w formie posiłku;
- 13) liczba programów profilaktycznych w szkołach;
- 14) liczba klas integracyjnych w szkołach;
- 15) liczba grup integracyjnych w przedszkolach;
- 16) liczba dzieci niepełnosprawnych w oddziałach/klasach;
- 17) liczba pedagogów szkolnych;
- 18) liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim;
- 19) liczba rodzin objętych pomocą psychologa;
- 20) liczba zorganizowanych spotkań dla rodziców;
- 21) liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodziny;
- 22) liczba wniosków do Sądu Rodzinnego dotyczących sytuacji dziecka w rodzinie;
- 23) liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych;
- 24) liczba rodzin którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia;
- 25) liczba uruchomionych procedur Niebieskiej Karty;
- 26) wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 27) liczba dzieci i młodzieży korzystającej z oferty Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Łasinie;
- 28) liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w ramach programu rządowego;
- 29) liczba osób bezrobotnych podejmujących prace społecznie użyteczne;
- 30) liczba rodzin i dzieci uczestniczących w zajęciach profilaktycznych i psychoedukacyjnych;
- 31) liczba dzieci, które powróciły z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;
- 33) liczba asystentów rodziny i pracowników socjalnych objętych szkoleniami;

Rozdział 6

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Rozdział 7

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2025-2027 na terenie Miasta i Gminy Łasin. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie skupia swoje działania na rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo, w których rodzice nie wypełniają swoich zadań, a prawidłowy rozwój dzieci jest zagrożony. Skoordynowane czynności wszystkich instytucji z terenu Miasta i Gminy prowadzą do zahamowania procesu umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną. Współczesnej rodzinie potrzebna jest pomoc wielostronna, dlatego należy angażować możliwe siły i środki społeczne. Wskazane jest podejmowanie działań profilaktycznych i wspomagających w celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie, gdyż praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie oraz może skutkować poprawą sytuacji bytowej małoletnich, a także wzrostem świadomości rodziców w trosce o wychowanie dzieci.